

„Szlakiem tradycyjnych zawodów”

*polsko-słowacka wymiana młodzieży,
zrealizowana w ramach programu ERASMUS +*

Partnerzy projektu:

Centrum Kształcenia
i Wychowania OHP
w Szczawnicy – Jabłonce

Spojena Škola
w Nižnej

Miejsce realizacji projektu: Szczawnica

Termin realizacji wymiany: 7–13 maja 2018 r.

Erasmus+

Centrum Kształcenia i Wychowania w Szczawnicy – Jabłonce to państwowa jednostka budżetowa nadzorowana przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Głównym celem działalności OHP jest stwarzanie młodzieży warunków rozwoju społecznego i zawodowego przez aktywne budowanie systemu pomocy w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także zadania w zakresie jej kształcenia i wychowania.

CKiW od wielu lat kształci młodzież we własnych warsztatach szkoleniowo-produkcyjnych oraz przy współpracy z pracodawcami w takich zawodach jak: kucharz, fryzjer, murarz-tylnik, ślusarz, cukiernik, cieśla, monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych, lakiernik, elektryk, elektromechanik pojazdów samochodowych, wędliniarz, cukiernik, piekarz, stolarz.

Realizując swoje zadania ustawowe CKiW umożliwia młodzieży zdobycie zawodu lub przekwalifikowanie zawodowe.

Organizując międzynarodowe wymiany młodzieży wpisujemy się w działania ukierunkowane na kształtowanie postaw prospołecznych wśród młodzieży. Dzięki nim młodzież chętniej i aktywniej bierze udział w organizowanych przedsięwzięciach sportowych i kulturalnych związanych m.in. z zanikającą kulturą regionu i obyczajami, wiedzą na temat Unii Europejskiej. Działania te są odpowiedzią na bezpośrednie potrzeby młodzieży w tym zakresie.

Spojena Škola jest szkołą zawodową, która znajduje się w Nižnej na północy Słowacji. Na poziomie organizacyjnym placówka kształci w dwóch kierunkach: artystycznym i technicznym. Szkoła umożliwia młodzieży zdobycie kwalifikacji w wielu zawodach m.in. projektowanie graficzne, grafika promocyjna, elektronika samochodowa, sieci komputerowe, energetyka, programowanie i komputerowe sterowanie urządzeń numerycznych (CNC), technik stolarstwa, zarządzanie finansami i elektronika przemysłowa.

Szkoła w Nižnej to nowoczesna placówka oferująca uczniom kompleksowe przygotowanie do pracy. Wspiera i motywuje swoich uczniów do rozwijania zainteresowań poprzez wdrażanie kreatywnych projektów i ścieżek edukacyjnych.

Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Szczawnicy – Jabłonce współpracę ze Spojeną Školą w Nižnej na Słowacji rozpoczęło w 2016 r. Przedstawiciele obu organizacji podjęli decyzję o zorganizowaniu wspólnych wymian międzynarodowych w ramach programu ERASMUS +. Pierwszym owocem wspólnej pracy był projekt pn. „Moc kultury dawniej i dziś”, który został zorganizowany w Jabłonce w terminie od 18-24 września 2017 r., w wymianie wzięło udział 30 uczestników projektu. Obecna wymiana zrealizowana w Szczawnicy, w dniach od 7 maja - 13 maja 2018 r. nosiła nazwę „Szlakiem tradycyjnych zawodów” i obejmowała również 30 uczestników w równych częściach z Polski i Słowacji.

Celem głównym tego projektu było promowanie wspólnego dziedzictwa kulturowego, dialogu międzykulturowego, międzyreligijnego, międzypokoleniowego oraz wartości wolności, tolerancji i poszanowanie praw człowieka. W ramach projektu zorganizowany został cykl międzypokoleniowych warsztatów z przedstawicielami tradycyjnych zawodów, podczas których młodzież nabyła nowe umiejętności i kompetencje. Dzięki animacjom językowym, grom integracyjnym, symulacyjnym, terenowym oraz warsztatom twórczym uczestnicy projektu rozwinęli swoje umiejętności językowe, oraz umiejętności skutecznego komunikowania się. Wspólne poszukiwanie śladów mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych, różnorodności kulturowej w parku etnograficznym, Miasteczku Galicyjskim, Muzeum Pie-

nińskim oraz w byłej cerkwi grekokatolickiej zwiększyło wiedzę uczestników dotyczącą uwarunkowań kulturowych i ich wpływu na nasze postrzeganie świata. Działania w ramach projektu prowadziły do wykształcenia postawy szacunku i tolerancji dla odmienności. Jednym z działań w ramach projektu było poszukiwanie elementów składających się na wspólną kulturę europejską. Poznanie tajników wyrobu tradycyjnego oscypka, który posiada certyfikat Unii Europejskiej jako produkt regionalny oraz wizyta w Kopalni Soli w Bochni wpisanej na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, jak również wspólne warsztaty zwiększyły świadomość i ekspresję kulturową uczestników oraz pomogły w wykształtowaniu postawy przynależności do wspólnej kultury europejskiej.

7 maja 2018 r. – 1 dzień wymiany

Uczestnicy projektu ze Słowacji zostali uroczysto przywitani przez polską grupę. Młodzież przedstawiła przygotowane przez siebie prezentacje multimedialne, ze szczególnym uwzględnieniem tradycyjnych zawodów kulty-

wowanych w regionie Słowackim oraz Polskim. Wieczór upłynął na wspólnym poznawaniu miasta Szczawnica, animacjach językowych oraz grach integracyjnych.

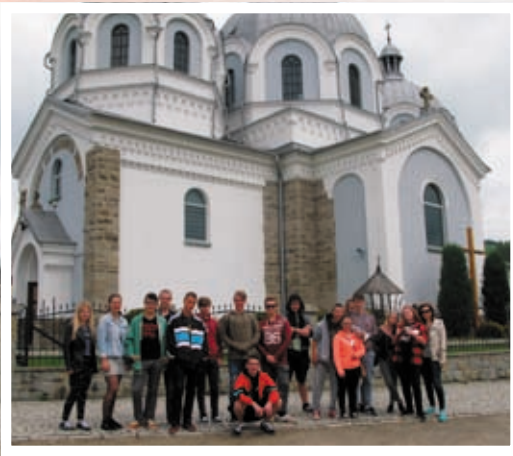

8 maja 2018 rok - 2 dzień wymiany Blżej historii i sztuki

Drugi dzień Polsko-Słowackiej wymiany upłynął na zdobywaniu informacji nt. kultury górali pienińskich, między innymi w Muzeum Pienińskim. Młodzież uczestniczyła również w poszukiwaniu śladów mniejszości religijnych oraz wielokulturowości dzięki wizycie w byłej cerkwi grekokatolickiej na Jaworkach.

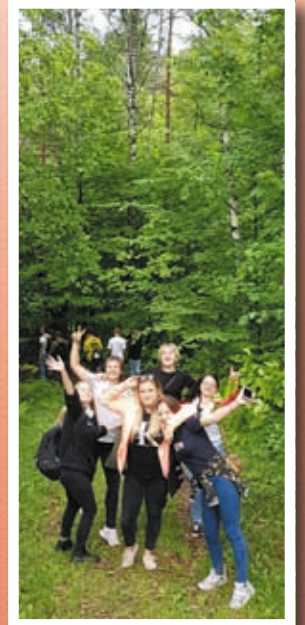
Po południu uczestnicy projektu wzięli udział w integracyjnych warsztatach twórczych, podczas których każdy z nich miał możliwość namalowania własnego godła na drewnianej desce. Zorganizowanie takich warsztatów zaproponowali uczestnicy projektu, którzy po wizycie w muzeum zainteresowali się historią godeł Szalayowskich, która sięga końca XIX wieku i wpisuje się w kulturę górali pienińskich. Pomyśl na ich wprowadzenie i pierwotne wykonanie przypisuje się Józefowi Szalayowi – twórcy szczawnickiego uzdrowiska. Te drewniane tablice do dziś znajdują się na budynkach w Szczawnicy, w których wynajmowane są pokoje dla kuracjuszy, wczasowiczów i turystów.

Na zakończenie dnia młodzież zorganizowała debatę dzieląc się wiedzą z zakresu różnorodności kulturowej, własnych uwarunkowań kulturowych i ich wpływu na nasze postrzeganie świata. Podsumowano wiedzę o wartościach, normach i ukrytych wzorcach kulturowych.

9 maja 2018 rok – 3 dzień wymiany Z wizytą w Sądeckim Parku Etnograficznym oraz międzypokoleniowe warsztaty z flisakiem

Celem wizyty młodzieży z Polski i Słowacji biorącej udział w projekcie wymiany międzynarodowej w Sądeckim Parku Etnograficznym było poznanie charakterystycznych zabudowań okolicznych wsi, poszukiwanie śladów mniejszości religijnych, narodowych etnicznych, poznanie obyczajów i tradycji. Miejsce to zostało wybrane ze względu na swoje zbiory. Muzeum zorganizowane w formie skansenu prezentuje tradycyjną architekturę drewnianą i kulturę ludową lokalnych grup etnograficznych - Lachów, Pogórzan i Górali Sądeckich oraz grup etnicznych: Łemków, Niemców i Cyganów, a także majątkowe i społeczne zróżnicowanie kultury ludowej Sądeczyzny.

10 maja 2018 rok – 4 dzień wymiany

W godzinach popołudniowych zorganizowano warsztaty z flisakiem. W czasie prelekcji i prezentacji zaproszony gość opowiedział o swoim zawodzie, usystematyzował wiedzę młodzieży na temat flisactwa - tradycyjnego zawodu regionu Pienin i spływu tratwami po rzece Dunajec. Uczestnicy projektu mieli możliwość porównania dotychczas zebranych informacji na ten temat i skonfrontowania ich z prowadzącym warsztaty.

Na zakończenie dnia młodzież zorganizowała warsztaty z malowania na szkle – sztuki, która jest rodzajem artystycznego wyrazu charakterystycznego dla regionu Podhala i Pienin. Wspólna praca sprzyjała komunikacji i pogłębianiu pozytywnych relacji międzyludzkich, a także usystematyzowaniu wiedzy na temat wartości i norm kryjących się za zachowaniem osób z różnych kręgów kulturowych.

Kolejnego dnia wymiany uczestnicy projektu wybrali się śladami szlaku solnego udając się z wizytą w Kopalnię Soli w Bochni, która jest zabytkową kopalnią soli wpisaną na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Młodzież dzięki wizycie w kopalni poznała

zasady wydobywania soli, jej znaczenie oraz dawne zawody, które były bezpośrednio związane z wydobywaniem soli, młodzież poznała miejsce tworzące wspólną kulturę europejską.

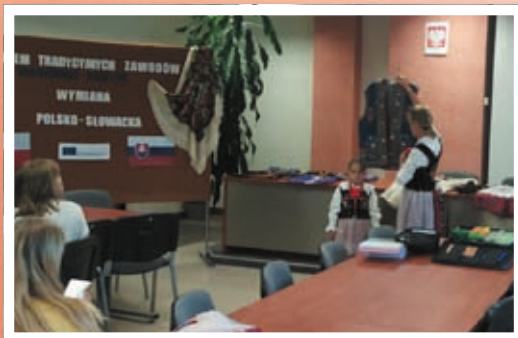

Po powrocie z Bochni uczestnicy wymiany wzięli udział w warsztatach z haftu. Młodzież mogła sprawdzić swoje umiejętności manualne, porównać ręcznie wyszywane wzory z maszynowymi. Uczestnicy wymiany, mieli również możliwość sprawdzenia jaki nakład pracy jest potrzebny do ręcznego wyhaftowania określonego wzoru, po-

znali także tajniki i charakterystyczne elementy haftu regionu Pienin.

Podczas wspólnej pracy uczestnicy mieli możliwość zwiększenia świadomości i ekspresji kulturowej, zbudowania postawy przynależności do wspólnej kultury oraz odnalezienie wspólnych wzorców i wartości.

11 maja 2018 rok – 5 dzień wymiany Wizyta w bacówce, warsztaty rymarsko-kaletnicze

Uczestnicy wymiany wybrali się z wizytą do tradycyjnej bacówki, znajdującej się w rezerwacie przyrody Biała Woda. Tam poznali tajniki wypasania owiec, zawodu bacy oraz juhasa mieli również

możliwość spróbowania oscypka - tradycyjnego przysmaku, który posiada certyfikat Unii Europejskiej jako produkt regionalny.

Po powrocie z baczówki młodzież miała możliwość sprawdzenia na własnej skórze „jak to jest być rymarzem”. Dzięki warsztatom rymarsko-kaletniczym uczestnicy projektu poznali tajniki fachu wyrobów ze skóry. Ponadto wspólne warsztaty przyczyniły się do większej integracji młodzieży, podniesienia kompetencji społecznych oraz ich umiejętności językowych.

Podsumowaniem dnia było zorganizowanie gry terenowej pn. „Śladami tradycyjnych zawodów” uczestnicy projektu podczas spaceru po Szczawnicy

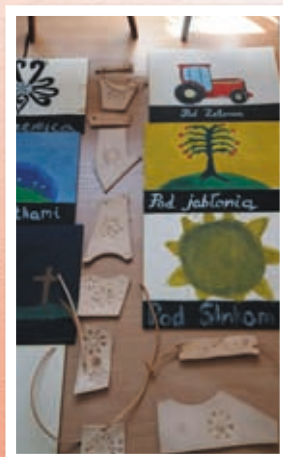
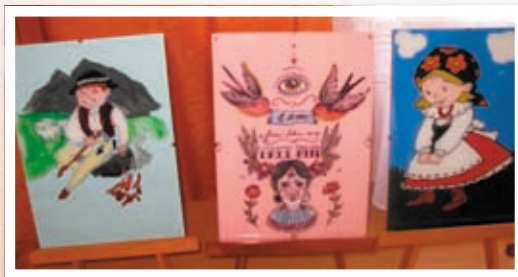
mieli możliwość poszukiwania śladów tradycyjnych zawodów poznanych do tej pory oraz dzielenia się ze sobą swoimi spostrzeżeniami.

12-13 maja 2018 rok – ostatnie dni wymiany

Ostatnie dni wymiany upłynęły na wspólnych przygotowaniach wystawy swoich prac wykonanych podczas wspólnych dni wymiany. Młodzież przygotowała również prezentację multimedialną, która przedstawiała krótkie podsumowanie każdego dnia wymiany.

Wspólny wieczór upłynął na zabawie prowadzonej wraz z góralami pienińskimi, którzy podsumowali wiedzę uczestników, nt. kultury górali pienińskich i ich tradycyjnych zawodów. W czasie zabawy zwrócono uwagę na

wspólne elementy dziedzictwa kulturowego, dialogu międzypokoleniowego, międzykulturowego oraz wartości wolności i poszanowania praw człowieka.

Młodzież wspólnie stworzyła kronikę ze zdjęciami podsumowującymi każdy dzień spotkania. Odbyło się także uroczyste wręczenie dyplomów i upominków dla uczestników wymiany. Uczestnicy z Polski pożegnali swoich kolegów ze Słowacji, licząc na kolejne

spotkanie w przyszłości. Obie organizacje partnerskie zarówno CKiW OHP w Szczawnicy – Jabłonce jak i Spojena Škola w Nižnej planują dalszą współpracę w zakresie wymian międzynarodowych.

Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Szczawnicy – Jabłonce

ul. Szlachtowska 75 b, 34-460 Szczawnica
tel. 18 262 27 80
e-mail: ckiwszczawnica@ohp.pl

www.ckiw-szczawnica.ohp.pl

Erasmus+